

ទឹន្យាស្ថានមណ្តុះមណ្តាល និ១ ម្រាចថ្រាចដើម្បីអតីចខ្លាន់កម្ពុជា Cambodia Development Resource Institute

រថាតារបច្ចុំ ឯស្ដីពួមសនីងួនដំនំងន់ង

Flash Report on the Cambodian Economy

ស៊ីសា ២០០៤ / August 2008

សាំ១ ច័ន្ទមាឡ / Saing Chan Hang នាំល់ សាស៊ីស / Phann Dalis ច៉ុល ស៊ីលោ / Pon Dorina ច្បី១ ចុត្តា / Hing Vutha និ៍ម លេស៊ីលារិវិធ្លំ / Phim Runsinarith

បកប្រែដោយ: **យុ សិន្និន្នៃ សិទ ឆ្លុច ជានៃ្ឋឡើ**

ភ្នំពេញ កម្ពុជា Phnom Penh, Cambodia

TO SUBSCRIBE, PLEASE CONTACT:

មគរុស្វាយគារា១សំខាន់ៗ

របាយការណ៍សង្ខេបនេះ គូសបញ្ជាក់ពីនិន្នាការនៃសូចនាករសេដ្ឋកិច្ចមួយ ចំនួនរបស់កម្ពុជា និង ប្រទេសជាដៃគូ ដោយផ្តល់ការប្រៀបធ្យេបចូលេខនៃ ខែនេះ ជាមួយនឹងខែមុន១ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ និង ឆ្នាំ២០០៧ ។

នៅត្រីមាសទី២ ២០០៨ អនុមតិវិនិយោគឯកជនគិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ កើនឡើងគួរឱ្យកត់សំគាល់ ដែលបណ្តាលពីកំនើនយ៉ាងខ្លាំងនៃអនុមតិ សេវាកម្ម (២៦០%) និងអនុមតិឧស្សហកម្ម (៧៣%) ធ្យើបនឹង ត្រីមាសមុន ទោះបីអនុមតិកសិកម្មបានថយចុះ ៦០% ក្តី ។ ធ្យើបនឹង ត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៦ វិនិយោគក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម និងសេវាកម្ម មាននិន្នាការស្រដៀងគ្នា ប៉ុន្តែអនុមតិកសិកម្មកើនឡើងមួយជាម្ភៃ ។

នៅខែឧសភា ២០០៨ ចំនួនភ្ញៀវមកដល់កម្ពុជាក្នុងគោលបំណងជំនួញ និង សំរាកលំហែ នៅថេរដដែល ប៉ុន្តែធ្យើបនឹងខែឧសភា ២០០៧ ចំនួននេះ បានកើនឡើងបន្តិច ។

នៅខែមីនា ២០០៨ តំលៃសរុបនៃអនុមតិតំរោងសាងសង់នៅភ្នំពេញ នៅ ថេរ ប៉ុន្តែវាមានការប្រែប្រូលក្នុងប្រភេទគំរោងសាងសង់អនុម័ត។ ក្នុងនោះ អនុមតិតំរោងសាងសង់ផ្ទះល្វែង ថយចុះ ៨០% រីឯ អនុមតិតំរោងសាងសង់ ភូមិគ្រី៖ និងផ្ទះ កើនឡើងមួយជាប្រាំ ច្បើបនឹងខែមុន ។ តំលៃសរុបនៃ អនុមតិតំរោងសាងសង់ កើនឡើងមួយជាពីរ ធ្យើបនឹងខែមីនា ២០០៧ ។

នៅខែកក្កដា ២០០៨ សាំង និង ម៉ាស៊ូត មាននិន្នាការឡើងថ្លៃដដែល ។ សាំង និង ម៉ាស៊ូត ឡើងថ្លៃដល់ ៥៥៦០រៀល/លីត្រ និង ៥៥១២រៀល/ លីត្រ ធ្យេបនឹងខែមុនត្រឹម ៥៥៤០រៀល/លីត្រ និង ៥៥២០រៀល/លីត្រ ។ ធ្យេបនឹងខែកក្កដា ឆ្នាំមុន ម៉ាស៊ូតឡើងថ្លៃ ៨៤% រីឯសាំងឡើងថ្លៃ ៤២,៥% ។

នៅខែមេសា ២០០៨ អត្រាការប្រាក់លើប្រាក់បញ្ហើរយៈ១២ខែ ទាំងជា ដុល្លារ និងប្រាក់រៀល នៅថេរ គឺស្មើគ្នានឹងខែមុន និង ឆ្នាំមុន។

នៅខែកក្កដា ២០០៨ ប្រាក់រៀល ឡើងថ្លៃ ទល់នឹងប្រាក់ដុងវៀតណាម ប៉ុន្តែធ្លាក់ថ្លៃ ទល់នឹងដុល្លារUS ដោយប្តូរបាន ៤១២៦រៀល/ដុល្លារUS ។ ទន្ទឹមគ្នានេះ តំលៃប្រាក់រៀលនៅថេរ ទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ ។ ធៀបនឹងខែ កក្កដា ២០០៧ ប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃ ទល់នឹងដុល្លារUS ដោយប្តូរបាន ៤០៨៣រៀល/ដុល្លារUS ។

Highlights

This brief report highlights trends of a number of economic indicators of Cambodia and its partners. It also compares figures of the current months with those of the earlier months in 2008 and in 2007.

The second quarter of 2008 saw a noticeable rise in fixed asset private investment approvals, resulting from a 260 percent spike in service approvals, followed by a 73 percent increase in industry approvals from the previous quarter, while agriculture approvals were down by 60 percent. Compared to the same quarter last year, there were similar trends for investments in the industry and services sector, but agriculture approvals were up by 20-fold.

In May 2008, the number of foreign arrivals for business and holiday purposes was unchanged, but was slightly higher than the figure for the same month last year.

In March 2008, the total value of construction approvals in Phnom Penh was stable, but there was a change in approval patterns. Therein, flat construction approvals declined by 80 percent, while villas and houses increased by five-fold from the preceding month. The total value of construction approvals was twice that of March last year.

The upward trends in diesel and gasoline prices remained the same in July 2008. Prices of diesel and gasoline reached 5512 riels/ ℓ and 5560 riels/ ℓ , rising from 5520 riels/ ℓ and 5540 riels/ ℓ in the previous month. Compared to July 2007, the diesel price was up by 84 percent, while the price of gasoline increased by 42.5 percent.

In April 2008, interest rates of 12-month deposits in both US dollar and riel currencies were the same as those of the preceding month and the same month a year earlier.

In July 2008, riel values appreciated against the Vietnamese dong, but lost value against the US dollar, trading at 4126 riel per dollar. In the same month, the value of riel was stable against Thai baht. Compared to July 2007, riel traded lower at 4083 riel per dollar.

នៅខែខុសភា ២០០៨ ការនាំចូលបារី និង សំភារៈសំនង់ មានការប្រែប្រូល តិចតូចប៉ុណ្ណោះ ធ្យេបនឹងខែមុន ។ ទន្ទឹមគ្នានេះ ការនាំចេញសរុបកើនឡើង ៧៦% ច្បេបនឹងខែមុន និង ៤៣% ធ្យេបនឹងខែខុសភា ២០០៧ ។ ការនាំចេញកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំង ដោយសារកំនើនការនាំចេញដ៏ខ្ពស់ខាង សំល្បេកបំពាក់ (៦៥%) និងកៅស៊ូ (៥១%) ។ ការនាំចេញសំល្បេកបំពាក់ ស្ទុះឡើងជាខ្លាំង ព្រោះមានកំនើនតំរូវការសំល្បេកបំពាក់ពីសហគមន៍អឺរ៉ុប និងកាណដា ព្រមទាំង កំនើនចំណាយផលិតកម្មនៅចិន ។

នៅខែមីនា ២០០៨ ប្រតិបត្តិការថវិកាចរន្ត មានអតិរេកស្ទុះឡើងវិញ ផ្យេបនឹងខែមុន ។ អតិរេកនេះកើនឡើងមួយជាពីរ បើផ្យេបនឹងខែមុន និង ឆ្នាំមុន ។ ទន្ទឹមគ្នានេះ ចំនូលចរន្តកើន ៣៩% (ដែលបានពីកំនើនចំនូលពន្ធ្វ ពាណិជ្ជកម្ម ៦៨% និង កំនើនចំនូលពន្ធក្នុងស្រុក ៣៣%) ធ្យេបនឹងខែមុន និងកើន ៣០% បើផ្យេបនឹងខែមីនា ២០០៧ ។ ចំនាយសរុបថយចុះតិចតូច ផ្យេបនឹងខែមុន តែមានទំហំប្រហាក់ប្រហែលគ្នានឹងចំនាយ កាលពីមួយ ឆាំមន ។

នៅខែកក្កដា ២០០៨ ថ្លៃអង្ករគុណភាពលេខ១ (អង្ករផ្កាខ្លី) ត្រីស្រស់ សាច់ជ្រូក និងសាច់គោ នៅថេរ នៅតាមខេត្តជ្រើសរើសភាគច្រើនលើក លែងតែនៅ ស្វាយរៀង និង កំពង់ស្ពឺ ដែលត្រីស្រស់ឡើងថ្ងៃយ៉ាងខ្ពស់ ។

នៅខែមិថុនា ២០០៨ អត្រាអតិជរណាពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំនៅ US និង ជប៉ុន មាននិន្នាការបន្តកើនឡើង រីឯអត្រាអតិជរណានៅតំបន់អឺរ៉ូ នៅថេរ ត្រឹម ៤.០% ដដែល ។ ទន្ទឹមគ្នានេះ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅចិន កើន ៧.១% ធ្យើបនឹងកាលពីមួយឆ្នាំមុន តែនៅទាបជាងអត្រាកំណើននៅខែមុន (៧.៧%) ។ នៅ ហុងកុង និង កូរ៉េខាងត្បូង ក៏មាននិន្នាការឡើងថ្លៃ ទំនិញប្រើប្រាស់ដែរ ។ នៅ ម៉ាឡេស៊ី ថៃ និង សិង្ហបុរី អត្រាអតិជរណា បានកើនខ្ពស់បំផុតមិនធ្លាប់មានក្នុងអំឡុងពីរបីឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ដោយ ឡើងដល់ ៧.៧%, ៩.២% និង ៧.៥% ។

នៅខែកក្ដដា ២០០៨ ប្រាក់ដុល្លារUS ធ្លាក់ថ្លៃ ទល់នឹងដុល្លារហុងកុង ប្រាក់វ៉ុនកូរ៉េខាងត្បូង ប្រាក់អឺរ៉ូរ ប្រាក់យ៉េនជប៉ុន និង ដុល្លារសិង្ហបុរី ប៉ុន្តែ ឡើងថ្លៃ ទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ ។ ទន្ទឹមគ្នានេះ សាំង និង ម៉ាស៊ូត ធ្លាក់ថ្លៃបន្តិច ។ ប្រេងឆៅ លក់ថ្លៃ ១៣៣.៤ដុល្លារ/ធុង រីឯសាំង និង ម៉ាស៊ូត លក់ថ្លៃ ៨៣.៤សេន/លីត្រ និង ៩៩.៦សេន/លីត្រ។

In May 2008, there were meagre changes in imports of cigarettes and construction materials from the previous month. During the same month, total exports grew by 76 percent from the previous month and by 43 percent from May 2007. The surge in exports was mainly driven by the substantial rise in garment (65 percent) and rubber (51 percent) exports. The high spike in garment exports was the result of increasing demand for clothing from the EU and Canada and the rising cost of production in China.

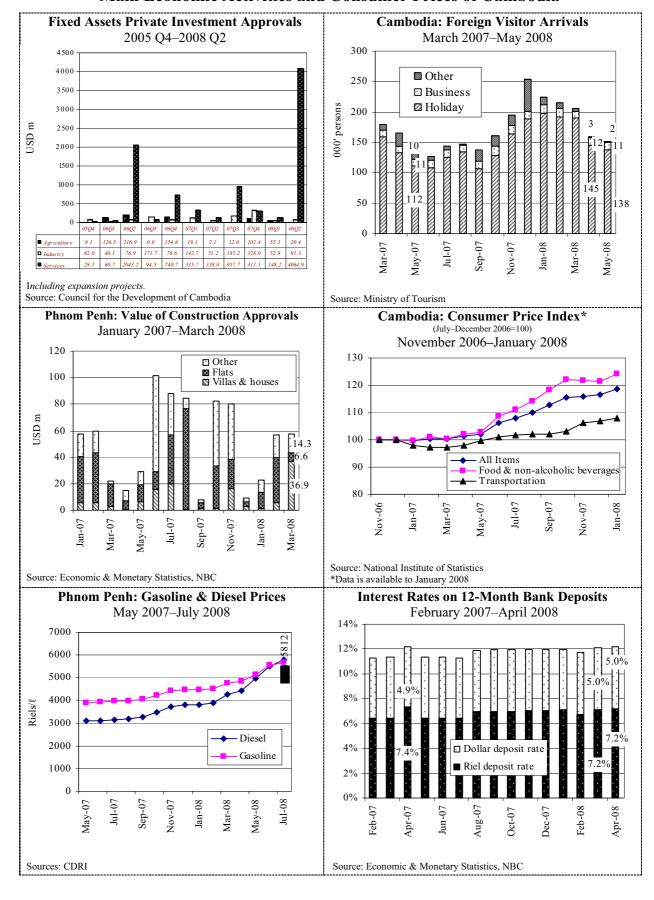
In March 2008, the surplus in current budget operations rebounded from a month earlier. The rebound was double twice that of the previous month and a year earlier. In the same month, current revenue grew by 39 percent backed by 68 percent and 33 percent increases in trade taxes and domestic taxes from the previous month, and increased by 30 percent from the same month last year. Total expenditure exhibited a small drop from the previous month and was close to the expenditure amount of a year earlier.

In July 2008, prices of first quality Phka Knhey rice, fresh fish, pork and beef were unchanged in most selected provinces in Cambodia, except for Svay Rieng and Kg. Speu, which showed a marked increase in the prices of fresh fish.

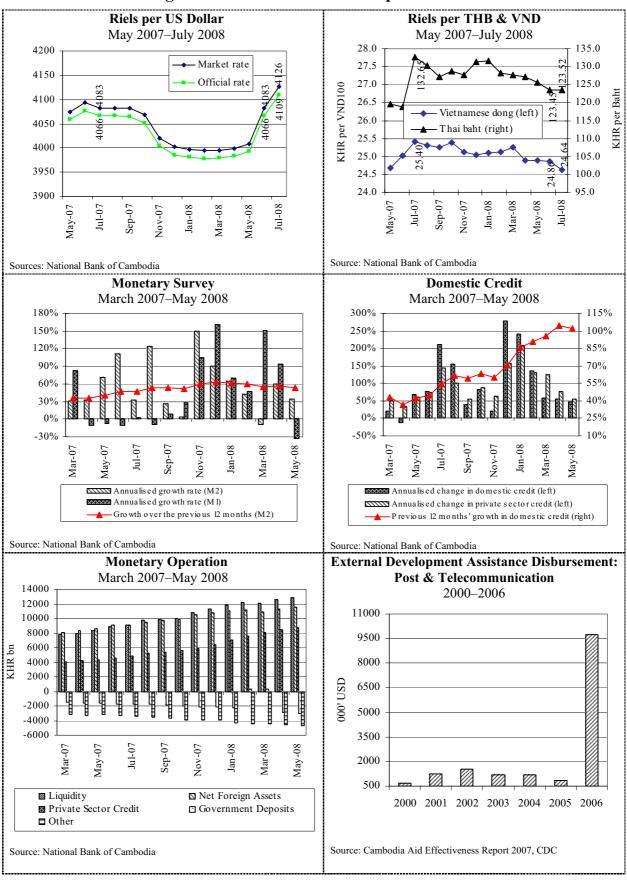
In June 2008, year-on-year inflation in the US and Japan continue to trend upwards, while inflation in the Euro zone remained at 4.0 percent. In the same month, China's consumer prices grew by 7.1 percent from a year earlier, lower than the 7.7 percent in May of the same year. The upward movements of consumer prices were also evident in Hong Kong and South Korea. Inflation in Malaysia, Thailand and Singapore hit their highest records at 7.7, 9.2, and 7.5 percent, respectively, during the last couple of years.

US dollar values were weak against Hong Kong, South Korea, Euro, Japanese and Singapore currencies, but strong against the Thai baht in July 2008. During the same period, gasoline and diesel prices dropped slightly. Crude oil was traded at 133.4 USD/barrel, while diesel and gasoline sold at USD 99.6 cents/ ℓ and USD 83.4 cents/ ℓ , respectively.

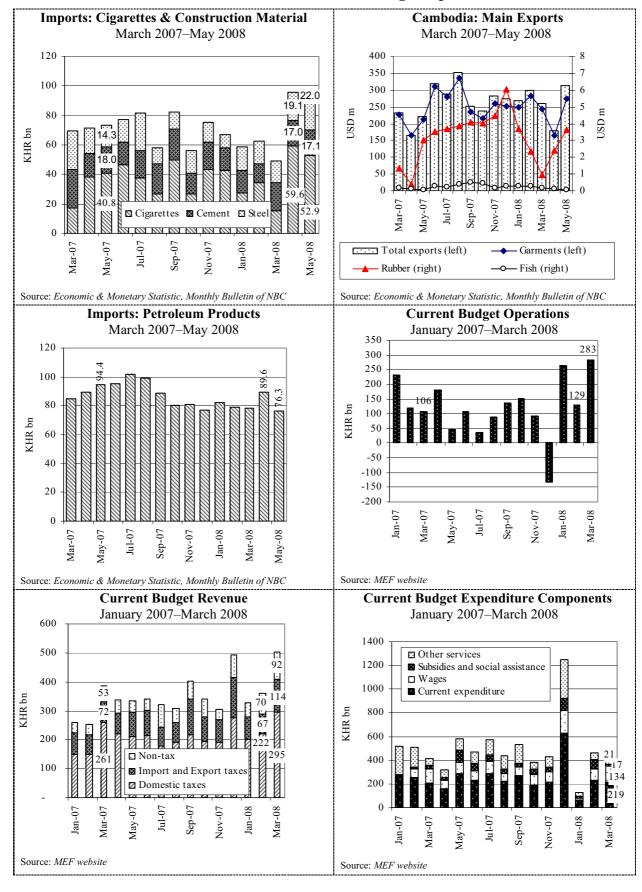
សតម្មតាពសេដ្ឋតិច្ចសំខាន់ៗ និ១ ថ្លៃធំនិញច្រើប្រាស់នៅតម្ពុថា Main Economic Activities and Consumer Prices of Cambodia

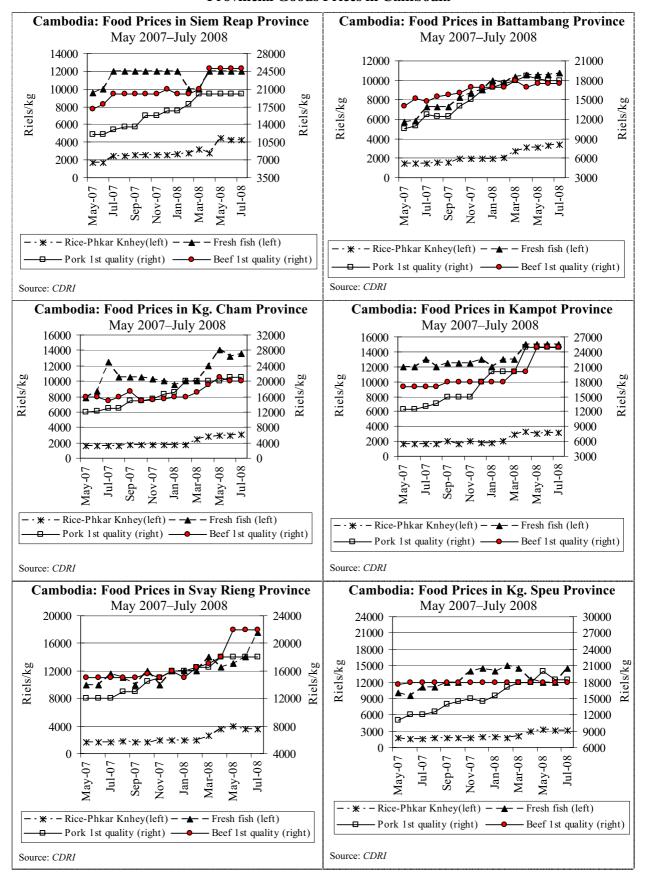
អគ្រាម្ចូរប្រាត់ សិច ខិស្លយអតិចឌ្ឍស៍ពីត្រៅប្រធេស Exchange Rates and External Development Assistance

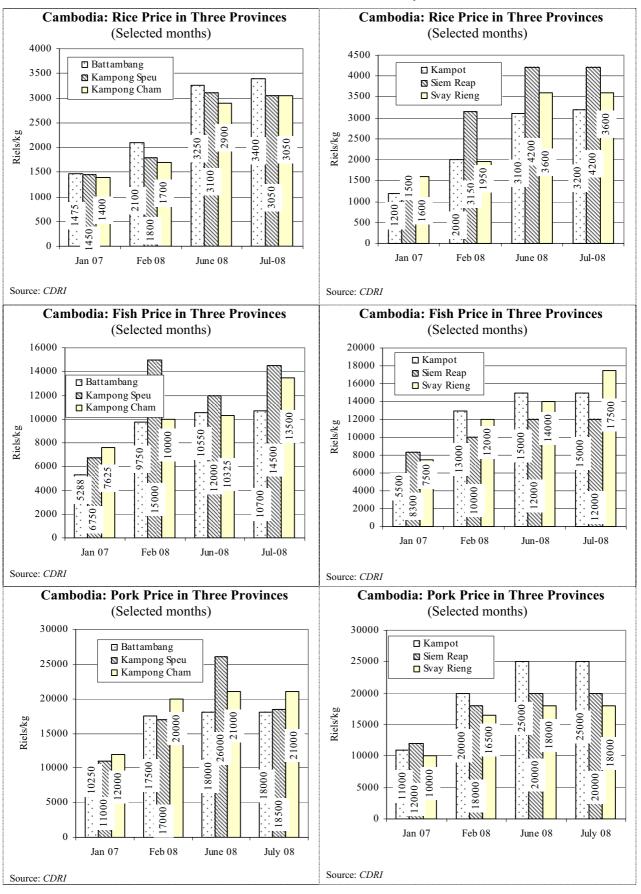
ពាលិទ្ធិតម្ចុះត្រៅម្រនេស និ១ តាអេត្តចក្តស៍ថមិតាមាតិ External Trade and National Budget Operation

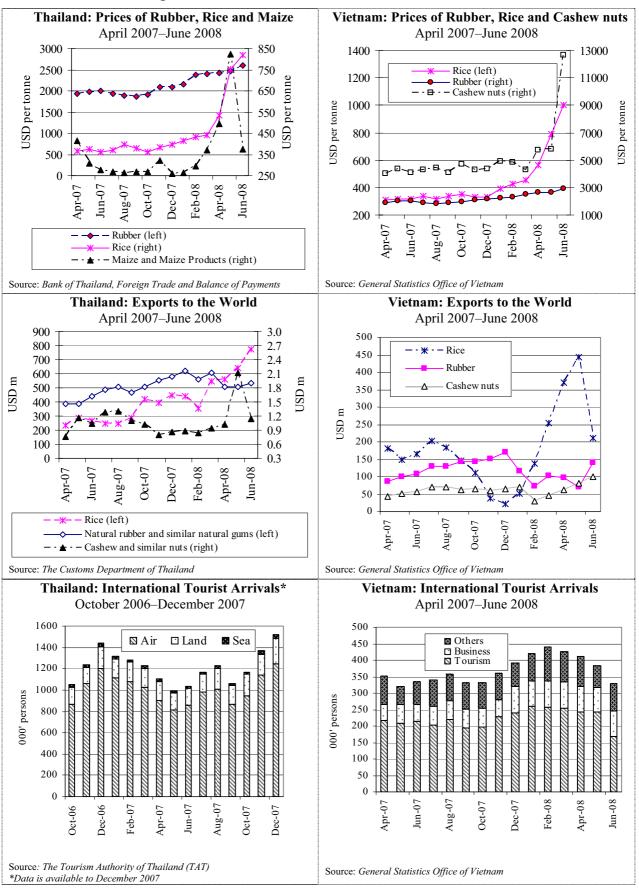

្តែនៃស្ថិតនិញតាមមណ្តាខេត្តនៃប្រទេសតម្លុខា Provincial Goods Prices in Cambodia

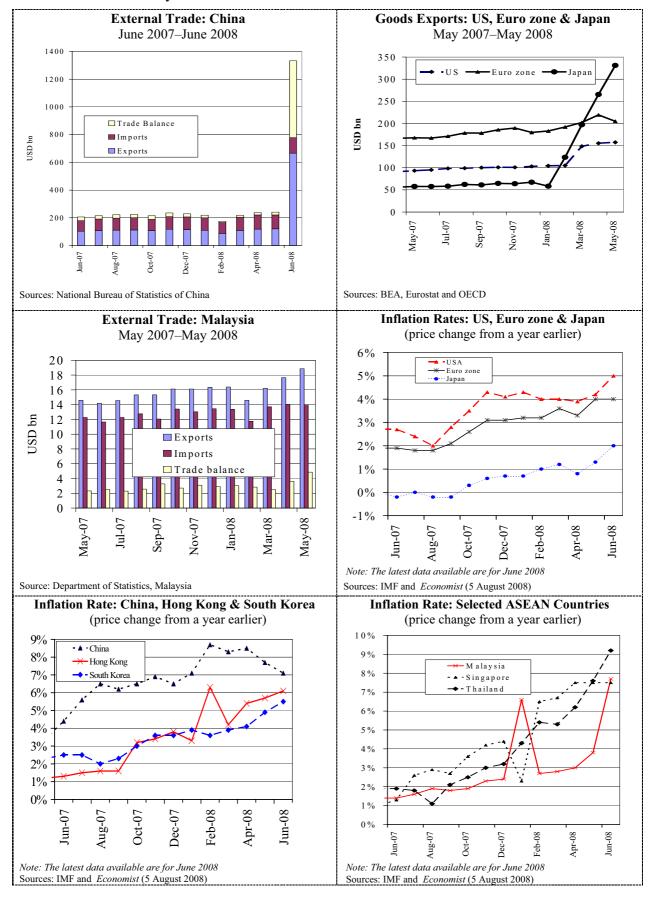

ថ្លៃនំសិញភាមមណ្តាខេត្តសៃប្រទេសតម្លេខា: កាមម្ទុខនំសិញ Provincial Goods Prices in Cambodia by Products

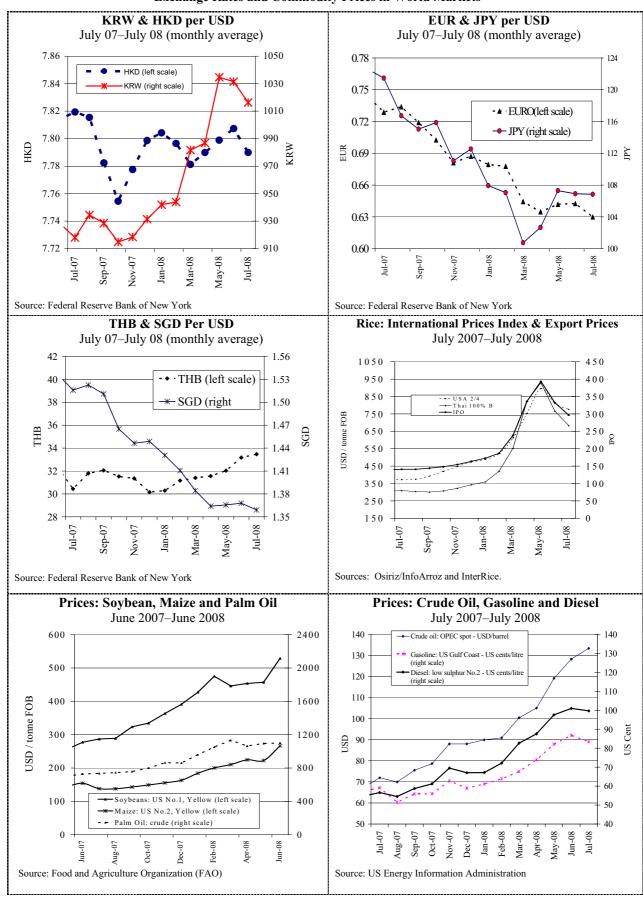

សតម្លូតាពេសដ្ឋតិច្ច និ១ អត្រាអតិដុណាសេមឈ្លារប្រធេសវ៉ៃដុំតូសេដ្ឋតិច្ចរបស់តម្លូបា Economic Activity and Inflation Rates of Selected Economic Partners of Cambodia

स्राह्माध्रुम् । इत्र के विद्युक्ष के विद्युक्ष के विद्युक्त के विद्यु

Exchange Rates and Commodity Prices in World Markets

ព័ត៌មានអេដ្ឋតិច្ច Economic News

ព័ត៌មានសេដ្ឋគឺចូសំខាន់ៗ:

កម្ពុជាមានជំហាវិជ្ជមានចំពោះគំរោងកសិកម្មរបស់ Kuwait : ឯ.ឧ ច័ន្ទ សារុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម មានប្រសាសន៍ថា គំរោងធ្វើក្រុមហ៊ុនចំរុះទុន កសិកម្មទ្វេភាគីមួយរវាងកម្ពុជា និង Kuwait ដែលបានលើកឡើងក្នុងពេល ទស្សនកិច្ចជាផ្លូវការរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី Kuwait ធ្វើឱ្យកម្ពុជាសង្ឃឹមច្រើន ថានឹងមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទៅអនាគត ។ កាលពីថ្ងៃទី៥ មិថុនា នេះ លោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី Sheikh Nasser al-Mohammed all-Ahmed al-Jaber al-Sabah បានមាតុភូមិនិវត្តវិញបន្ទាប់ពីធ្វើទស្សនកិច្ចជាផ្លូវការបីថ្ងៃ នៅកម្ពុជា។ ទស្សនកិច្ចពាក់ព័ន្ធប្រធានបទជាច្រើនដូចជា ជំនួយបច្ចេកទេស រុករកប្រេង និងជើងហោះហើរផ្ទាល់។ ឯ.ឧ ច័ន្ទ សារុន លើកថា ប្រធានបទ គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ជាងគេចំពោះកម្ពុជា គឺ សំនើផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកទេសកសិកម្ម សំរាប់ផ្ទៃដីដាំដុះស្បេងដ៏ធំមួយ (ប្រហែលជាស្រូវ) ដើម្បីនាំចេញទៅ Kuwait ។ Kuwait ដែលស្ថិតនៅឈូងសមុទ្រពែក្ស សំបូរប្រេងណាស់ ប៉ុន្តែមានផ្ទៃដីភាគច្រើនជាវាលខ្សាច់ ដែលពិបាកនឹងផលិតស្យៀងឱ្យបាន គ្រប់គ្រាន់សំរាប់ផ្គត់ផ្គង់ប្រជាជនជាង ២លាននាក់របស់ខ្លួន។ Qatar ជារដ្ឋ ឈ្លងសមុទ្រពែក្ស មួយទៀតដែលបានស្នើដូចគ្នាក្នុងពេលនាយករដ្ឋមន្ត្រី Sheikh Hamad bin Jassem bin Jabor al-Thani របស់ខ្លួនមកធ្វើ ទស្សនកិច្ចនៅខែមីនា ហើយក៏មានពាក្យចចាមអារ៉ាមថា ប្រទេសឯឡេត ក្នុងតំបន់នឹងអាចធ្វើដូចគ្នាដែរ។ ថ្មីៗនេះកម្ពុជាបានប្រកាសថា ការកែប្រែ បច្ចេកទេសផលិតកម្មឱ្យបានស៊ីជំរៅ និងកំណែលំអហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដូចជា និងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវ អាចជួយលើកស្ទួយកម្ពុជាឱ្យក្លាយជា ប្រទេសនាំចេញអង្ករដ៏ធំមួយនៅក្នុងតំបន់ ។ (ប្រភព: AP, August 05)

វៀតណាមអាចនឹងលុបចោលពន្ធលើការនាំចេញស្រូវ : កាលពីថ្ងៃច័ន្ ទី៤ សីហា សារព័ត៌មាន Labor បានរាយការណ៍ថា សមាគមស្បៀងវៀតណាម បានស្នើឱ្យរដ្ឋាភិបាលលុបចោល រឺកែសំរួលពន្ធលើការនាំចេញអង្គរ ពីព្រោះ ទំនិញក្នុងទីផ្សារក្នុងស្រុកកំពុងធ្លាក់ថ្លៃ សមាគមបានលើកឡេតថា អង្ករនាំចេញពីវៀតណាមស្ថិតក្នុងចន្លោះថ្លៃ ៦២០-៦៣០ដុល្លារ/តោន រឹង អង្គរអន្តរជាតិស្ថិតក្នុងចន្លោះថ្លៃ ៧៥០-៧៨០ដុល្លារ/តោន ។ យោងតាម សេចក្តីសំរេចរបស់រដ្ឋាភិបាលនៅថ្ងៃទី២១ កក្កដា អត្រាពន្ធដាច់ខាតលើ ផលិតផលមួយតោន មានចាប់ពី ៥០០.០០០ដុង (២៩,៩ដុល្លារ) ដល់ ២,៩លានដួង (១៧៣,៧ដុល្លារ) ។ វៀតណាមនាំចេញអង្គរប្រហែល ២,៨លានតោន មានតំលៃសរុប ១,៨ពាន់លានដុល្លារ ក្នុង ៧ខែដើមឆ្នាំនេះ ។ យោងតាមការិយាល័យស្ថិតិទូទៅវៀតណាម ការនាំចេញនេះមានបរិមាណ ថយចុះ ៦,៨% តែមានតំលៃកើនឡើង ៨៧,៦% ។

Economic News Highlights:

Cambodia positive about Kuwait agriculture proposals: A bilateral agricultural venture between Cambodia and Kuwait proposed during an official visit by Kuwait's prime minister left Cambodia very positive about future cooperation, Agriculture Minister Chan Sarun said. Prime Minister Sheikh Nasser al-Mohammed al-Ahmed al-Jaber al-Sabah Cambodia Tuesday after a three-day official visit which covered a range of subjects, including technical assistance in oil exploration and proposed direct flights. But the most interesting topic for Cambodia was a proposal to exchange agricultural technology for a large area of land to grow food – probably rice – for export to the Gulf state, Chan Sarun said. Kuwait is oil-rich but largely covered in desert, making it difficult to grow enough food for its two million-plus residents. Another Gulf state, Qatar, also made overtures along the same lines when its Prime Minister Sheikh Hamad bin Jassem bin Jabor al-Thani visited in March, and there are rumours that others in that region may follow suit. Cambodia recently announced that drastic overhauls of its rice production techniques and improvements in infrastructure such as better irrigation and mills could boost it to become one of the biggest rice exporters in the region. (source: AP, August 05)

Vietnam might remove rice export tax: The Vietnam Food Association has proposed that the Vietnamese government remove or adjust rice export taxes, mainly because the commodity's prices in the domestic market are decreasing, the daily newspaper Labor reported Monday. The Vietnam Food Association also said the export price of Vietnamese price is now 620-630 U.S. dollars per ton, while the world price stands at 750-780 dollars per ton. According to the government's decision on July 21, depending on export prices of local rice, the absolute tax rates on the commodity vary from 500,000 Vietnamese dong (VND) (29.9 dollars) to 2.9 million VND (nearly 173.7 U.S. dollars) per ton. Vietnam is likely to export 500,000 tons of rice this month, Young People said. Vietnam exported roughly 2.8 million tons of rice totaling 1.8 billion dollars in the first seven months of this year, down 6.8 percent in volume but up 87.6 percent in value, according to the country's General Statistics Office. (Source: Xinhua, August 4)

Links to other economic news:

1. "ECONOMY-THAILAND: IPR Violations High on Bush Visit Agenda" (http://www.ipsnews.net/news.asp?idnews=43356)